

ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนใน
เทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*

POLITICAL LEADERSHIP OF LOCAL ADMINISTRATORS IN
COMMUNITY DEVELOPMENT IN MAETANG SUBDISTRICT
MUNICIPALITY MAETANG DISTRICT CHIANG MAI PROVINCE

ไพศาล นพรัตน์, Paisal Nopparat
สายัณห์ อินันใจ, Sayan Innunjai
สมจิต ขอนวงศ์, Somjit Khonwong
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phrae Campus
E-mail : paisal.263748@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ วัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ทาโรว์ ยามาเน่ ได้จำนวน 357 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน วิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท เป็นความเรียง ประกอบตารางแจกแจงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า

* Received 3 May 2023; Revised 23 June 2023; Accepted 25 June 2023

1. ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.34) 2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($R = .777^{**}$) การวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ที่มีน้ำใจ จิตใจดีงาม โอบอ้อมอารี 3. ปัญหาอุปสรรค ได้แก่ การแสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดในการที่จะพัฒนาตามนโยบายให้เป็นรูปธรรม เสริมสร้างทักษะความรู้ในองค์กรให้บุคลากร ข้อเสนอแนะ ได้แก่ สร้างความเชื่อมั่นเพื่อให้เกิดความเชื่อถือในการแก้ปัญหา สร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน และประชาชน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางการเมือง, ผู้บริหารท้องถิ่น, การพัฒนาชุมชน

Abstract

This article has the following objectives: 1) to study the level of political leadership of local administrators in community development in Mae Taeng Sub-district Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province; community development in Mae Taeng Subdistrict Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province 3) to study problems, obstacles and suggestions. Political Leadership of Local Administrators in Community Development in Mae Taeng Subdistrict Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province using a combined research method A quantitative survey research, the sample group was 357 people living in Mae Taeng Sub-district Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province, aged 18 years and over. The sample size was determined from the Taro Yamane formula. Percentage, mean, standard deviation and the Pearson correlation coefficient Qualitative research interviewed 9 key informants or people to analyze content and context. It is an essay accompanying the frequency distribution table of key informants supporting quantitative data. The results showed that

1. The level of political leadership of local administrators in community development in Mae Taeng Subdistrict Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province in all 4 aspects was at a high level ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.34). Political leadership of local administrators in community development in Mae Taeng Subdistrict Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province Overall, there was a positive relationship at a relatively high level ($R=.777^{**}$). Local administrators in community development in Mae Taeng Subdistrict Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province. Be kind, good-hearted, generous. 3. Problems and obstacles include the expression of a clear vision in order to develop concrete policies. Enhance skills and knowledge in the organization for personnel. Suggestions include building confidence to create credibility in solving problems. Build relationships between executives, colleagues and the public.

Keywords : Political Leadership, Local Administrators, Community Development

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทบาทของการปกครองท้องถิ่นในมาตรา 249/1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, น. 74) การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ และอำนาจดูแล และจัดทำบริการสาธารณะ การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาการระบอบประชาธิปไตย คือ การใช้หลักการกระจายอำนาจการเมืองการปกครอง (Decentralization) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นอิสระของระบบย่อย (Subsystem Autonomy) เพื่อนำไปสู่การตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการกระจายอำนาจการปกครอง คือ การที่เมืองครมีอาณาเขต มีความเป็นอิสระในการปกครอง และการบริหารตนเอง มีประชาชน มีอำนาจหน้าที่มีรายได้ตามกฎหมาย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหาร และปกครองตนเอง สามารถร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาชุมชนซึ่งอาจกระทำผ่านตัวแทนของประชาชน (โกวิทย์ พวงงาม, 2554, น. 13) และหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น คือการที่

ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง และกลไกที่สำคัญ เพื่อเกิดความเป็นอิสระ ได้แก่ “การกระจายอำนาจ” คือ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2547, น. 4) โดยในการกระจายอำนาจนั้น อำนาจที่ได้กระจายออกไปนั้นจะต้องถึงมือประชาชนหรือองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นจริง ๆ ดังนั้นประชาชนจำเป็นต้องมีอำนาจในการตัดสินใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปรียบเสมือนพื้นที่การรองรับอำนาจที่กระจายออกไป

เทศบาล ถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 (พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476, 2477, น. 83-97) เป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองตนเองของเทศบาล และการแบ่งประเภทของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 (พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496, 2546, น. 2-3) ได้กำหนดให้เทศบาลมี 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล กล่าวถึงเหตุผลในการจัดตั้งเทศบาลในประเทศไทย อาจมีเหตุผล 3 เหตุผลใหญ่ ๆ ได้แก่

ประการที่หนึ่ง จัดตั้งเทศบาลเพื่อให้สอดคล้องกับการเมืองการปกครองในระดับชาติ ที่เป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ เมื่อการปกครองในระดับชาติเป็นระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรของตนเข้าไปทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ และทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ มีการแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ อำนาจในทางนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ประการที่สอง จัดตั้งเทศบาลเพื่อเป็นการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาล เนื่องจากภารกิจของรัฐบาลมีมากขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่อาจจะลงไปควบคุมดูแล หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานหรือองค์กรการเมืองอื่น ๆ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ต่าง ๆ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการบริการจากภาครัฐได้รวดเร็ว และทั่วถึงยิ่งขึ้น ประการที่สาม จัดตั้งเทศบาลเพื่อเป็นสถาบันฝึกประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน เนื่องจากในขณะนั้น เพิ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยได้เพียง 1 ปี ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครอง ดังนั้น การจัดตั้งเทศบาลที่มีโครงสร้างล้ามาจากการปกครองในระดับชาติ จึงเป็น

เสมือนสถาบันหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การปกครองมากขึ้น (วรุฒ นันทนาการ, 2547, น. 3-5)

เทศบาลตำบลแม่แตง ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเทศบาลตำบลแม่แตง มีผลบังคับเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2556 (สำนักงานเทศบาลตำบลแม่แตง ตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่, แผนอัตรากำลัง 3 ปี เทศบาลตำบลแม่แตง ประจำปีงบประมาณ 2564-2566, น. 28,68) เป็นหน่วยงานหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่แตง ในการพัฒนาชุมชนภายใต้นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อนำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เทศบาลตำบลแม่แตง ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทในการบริหารงาน และการพัฒนาควบคุมสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้กำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ยุทธศาสตร์การพัฒนา 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น 3) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ 4) ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 6) ด้านการสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน 7) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (สำนักงานเทศบาลตำบลแม่แตง ,แผนพัฒนาท้องถิ่น, (2561-2565), น. 50-55)

การพัฒนาชุมชนที่ผ่านมา เทศบาลตำบลแม่แตง ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา เช่น โครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ เศรษฐกิจประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ปัญหาเรื่องบุกรุกพื้นที่ และมลพิษหมอกควัน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้ด้อยโอกาสผู้มีโอกาสเข้าถึงการบริการ สาธารณสุขไม่ทั่วถึง การบริการสาธารณะ งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ การบริหารจัดการ ผู้บริหารยังต้องเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร และบทบาทหน้าที่ (สำนักงานเทศบาลตำบลแม่แตง, แผนพัฒนาท้องถิ่น, (พ.ศ. 2561-2565), น. 50-55) ซึ่งมีงานวิจัยกล่าวถึงปัญหาการแก้ไข และการพัฒนา คือ การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนการพัฒนา และการจัดการบริการสาธารณะ (ธนสรร ธรรมสอน, 2548, น. 172-190) กลไกสำคัญที่จะทำให้ปัญหาถูกแก้ไขดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายก็คือ ผู้นำหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นผู้มีความสำคัญและรับผิดชอบนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย เป็นผู้มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร จึงต้องมี “ภาวะผู้นำ” เป็นพฤติกรรมแสดงออกอย่างชัดเจนของบุคคลต่างๆ ในองค์กร ได้อย่างดี ทำให้ผู้ร่วมงานมองเห็นตนเอง และมองเห็นงานในกระบวนการที่ตนใหม่ ๆ จูงใจให้เกิด

แรงบันดาลใจในการทำงาน สร้างเจตคติ และกระตุ้นวิสัยทัศน์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เปิดกว้างให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ มีทักษะด้านความคิด รอบคอบต่อการวิเคราะห์ปัญหา และสามารถมองปัญหาต่าง ๆ ได้ ปัญหาที่สำคัญส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ “ภาวะผู้นำ” เป็นเสมือนหลักชัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นศูนย์รวมพลังของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และบุคลากร หากผู้นำขาดความสามารถจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเฉื่อยชา ท้อแท้ เกิดความขัดแย้ง ทำงานได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน ส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการทำงาน ผู้นำที่ดีต้องสามารถนำพาบุคลากรผู้ทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความร่วมมือในการทำงานซึ่งเรียกว่ามีภาวะผู้นำ (Leadership) (ราเชนทร์ นพณัฐวงศกร, 2561, น. 141-142)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค แนวทางการบริหารนโยบายท้องถิ่นการพัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหลักพุทธธรรมทางพุทธศาสนาเป็นสิ่งสำคัญ และเหมาะสมนำมาบูรณาการร่วม โดยนำหลักพรหมวิหารธรรม คือ ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ เป็นธรรมประจำใจ และปฏิบัติตนต่อเพื่อนมนุษย์โดยชอบ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต), 2561, น. 124) กับการแก้ปัญหาภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการใช้ภาวะผู้นำ กำหนดนโยบายเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน สนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาของประชาชน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี คือ วิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถาม ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 8 หมู่บ้าน จำนวน 3,293 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่, ข้อมูลจากรายงานสถิติประชากร และบ้าน ระดับตำบลแม่แตง จากสำนักงานทะเบียนอำเภอแม่แตง, 2564, น. 1) กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3,293 คน การสุ่มตัวอย่างจากสูตร ทาโร่ ยามาเน่ จำนวน 357 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป 2) ผู้บริหารเทศบาลตำบลแม่แตง จำนวน 2 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน 4) ข้าราชการเทศบาลตำบลแม่แตง จำนวน 3 คน 5) ผู้แทนประชาชน จำนวน 2 คน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) โดยใช้การจดบันทึกแบบมีโครงสร้าง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 357 ชุด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และวิเคราะห์ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรม 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) จำนวน 9 รูปหรือคน เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติวิเคราะห์ที่ใช้โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อความจากการสัมภาษณ์มาจำแนกเป็นประเด็น และเรียงเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย วิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.34)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม

(n=357)

ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่น ในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านมีอิทธิพลเชิงมีอุดมการณ์	4.21	0.43	มาก
2. ด้านสร้างแรงบันดาลใจ	4.13	0.36	มาก
3. ด้านกระตุ้นทางปัญญา	4.12	0.40	มาก
4. ด้านคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.15	0.40	มาก
ภาพรวม	4.15	0.34	มาก

จากตารางที่ 1 พิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีอิทธิพลเชิงมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.43) รองลงมา ได้แก่ ด้านคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก

(\bar{X} =4.15, S.D.=0.41) ด้านสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.13, S.D.=0.36) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านกระตุ้นทางปัญญา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.12, S.D.=0.40) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรม 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($R=.777^{**}$)

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

(n=357)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง	ตัวแปรตาม			
		มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	สร้างแรงบันดาลใจ	กระตุ้นทางปัญญา	ความเป็นปัจเจกบุคคล
หลักพรหมวิหาร 4	.777**	.707**	.645**	.678**	.662**
ด้านเมตตา	.647**	.590**	.496**	.582**	.568**
ด้านกรุณา	.678**	.577**	.598**	.563**	.616**
ด้านมุทิตา	.651**	.618**	.574**	.577**	.485**
ด้านอุเบกขา	.676**	.627**	.533**	.589**	.588**

จากตารางที่ 2 พบว่า หลักพรหมวิหารธรรม 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($R=.777^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อบูรณาการหลักพรหมวิหารธรรม 4 กับภาวะผู้นำส่งผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน

วัตถุประสงค์ที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทันท่วงทีเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน การแสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดในการที่จะพัฒนาได้ตามนโยบายให้เป็นรูปธรรม โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ประชาชน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะความรู้ในองค์กรให้กับบุคลากร

การตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงาน การจัดทำแผนของงานยังไม่ครอบคลุม รวมถึงการประเมินโครงการกิจกรรมของผู้บริหารเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารต้องสร้างความเชื่อมั่นเพื่อให้เกิดความเชื่อถือว่าไว้วางใจให้กับประชาชนในการแก้ปัญหาให้ทันทั่วทั้งที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดในการพัฒนาชุมชนตามนโยบาย และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ พัฒนาการตามแผนงานที่ได้ร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้จัดสรรตามลำดับความสำคัญ สร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารผู้ร่วมงาน และประชาชน เอาใจใส่ดูแล และตอบสนองความต้องการของบุคคลในองค์กร และประชาชนตามโอกาส และความเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.34) รองลงมา ได้แก่ ด้านคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.40) ด้านสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.36) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านกระตุ้นทางปัญญา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.40) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของราเชนทร์ นพณัฐจรูญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำในการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้บริหารควรสร้างจุดยืนและอุดมการณ์ในด้านการสื่อสารในองค์กร พัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ และที่เกี่ยวข้องกับงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพรหมวิหารธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ($R=.777^{**}$) ความสัมพันธ์หลักพรหมวิหารธรรม 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวคือ เมื่อผู้บริหาร

ท้องถิ่นบูรณาหลักพรหมวิหารธรรม 4 กับภาวะผู้นำทางการเมืองส่งผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของ พระมหาณัฐวุฒิ ฐานวุฑโฒ (เอียดเรื่อง) (พระมหาณัฐวุฒิ ฐานวุฑโฒ (เอียดเรื่อง), 2564, น. 122-127). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการธรรมยุต จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการธรรมยุต จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตาธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านอุเบกขาธรรม ด้านกรุณาธรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มุทิตาธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิขสา ชุมภูแสง (ลิขสา ชุมภูแสง, 2564, น. 65-70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสี่ด้าน ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารควรประเมินความดีความชอบอย่างเปิดเผยมีหลักฐาน ผู้บริหารควรประกาศชื่นชมผู้ที่ได้รับรางวัลทุกระดับในการปฏิบัติงาน และควรแสดงออกถึงการให้ความปรารถนาดีกับบุคลากรมากกว่าปัจจุบัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัญหา และอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทันท่วงทีเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน การแสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดในการที่จะพัฒนาได้ตามนโยบายให้เป็นรูปธรรม โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ประชาชน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะความรู้ในองค์กรให้กับบุคลากร การตอบสนองความต้องการของผู้ร่วมงาน การจัดทำแผนของงานยังไม่ครอบคลุม รวมถึงการประเมินโครงการกิจกรรมของผู้บริหารเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี ศรีจันทร์ และสุรางคณา มัณยานนท์ (นลินี ศรีจันทร์ และสุรางคณา มัณยานนท์, 2564, น. 95-106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคีรัฐจังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคีรัฐ ในจังหวัดสกลนคร ปัญหา อุปสรรค พบว่า ผู้บริหารยึดตัวเองเป็นหลัก ผู้บริหารยังขาดความเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานรักความก้าวหน้าและพัฒนาตนเอง และผู้บริหารไม่กล้าตัดสินใจในการมอบหมายงานผู้อาวุโสกว่า

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารต้องสร้าง

ความเชื่อมั่นเพื่อให้เกิดความเชื่อถือว่าวางใจให้กับประชาชนในการแก้ปัญหาให้ทันทั่วทั้งที่แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่เด่นชัดในการพัฒนาชุมชนตามนโยบาย และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ พัฒนาตามแผนงานที่ได้ร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้จัดสรรตามลำดับความสำคัญ สร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน และประชาชน เอาใจใส่ดูแล และตอบสนองความต้องการของบุคคลในองค์กร และประชาชนตามโอกาส และความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระเกรียงศักดิ์ กิตติธมโม (มีอาจ) (พระเกรียงศักดิ์ กิตติธมโม (มีอาจ), 2564, น. 159-162) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลทุ่งไผ่ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ข้อเสนอแนะพบว่า ผู้บริหารควรมีการทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ วางตัวเป็นกันเอง สนับสนุนหรือช่วยเหลือเกื้อกูลบุคลากรอย่างเต็มที่ ตามความเหมาะสมอย่างเป็นมิตร ติดตาม ตรวจสอบรายละเอียด ประเมินผล และรับข้อมูลมากำหนดปัญหา และแนวทางแก้ไข ในอนาคต เพื่อความก้าวหน้า และความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) การแสดงอุดมการณ์ในการบริหารงานของผู้นำหรือผู้บริหารทั้งด้านนโยบาย ด้านกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ให้มีความชัดเจนเด่นชัดแก่ผู้ร่วมงาน บุคลากรในองค์กร และประชาชน เพื่อให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาชุมชน
- 2) การจัดตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานของผู้บริหาร ท้องถิ่นเพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้
- 3) การแลกเปลี่ยนแนวความคิดระหว่างผู้บริหาร บุคลากรและประชาชน เพื่อนำไปพัฒนาชุมชน รวมถึงการสร้างสัมพันธ์ที่ระหว่างองค์กร ชุมชน เกิดความรักผูกพันในชุมชน เกิดความร่วมมือในการพัฒนาองค์กร และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) การจัดระบบการบริหารจัดการงานควรลดขั้นตอนให้มีความรวดเร็ว ลดการบริหารที่มีความซับซ้อนยุ่งยาก รวมถึงจัดลำดับขั้นตอนการทำงานรวดเร็ว ถูกต้อง ไม่ซับซ้อน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสามารถทำตามได้อย่างถูกต้อง และไม่สับสน
- 2) ควรจัดทำนโยบาย และแผนงานเพื่อส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานมีแรงบันดาลใจกระตุ้นให้ใช้ปัญญาโดยคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

3) ควรให้ความสำคัญกับบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับอย่างเท่าเทียมเพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงาน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนกับความพึงพอใจของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

2) ควรศึกษาแรงจูงใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

3) ควรศึกษากระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำ และประสิทธิภาพในพัฒนาชุมชนของคณะผู้บริหารท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการพัฒนาชุมชนในภาวะการณ์ปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ พวงงาม. (2554). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการ และมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วิทยุชน.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์

ธนสรร ธรรมสอน. (2558). ภาวะผู้นำทางการเมืองของนายกเทศมนตรีในการบริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. 10(1), 172-190.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่น (หน้า 4). นนทบุรี : สถาบัน

นลินี ศรีจันทร์ และสุรางคณา มัณยานนท์. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคีรัฐจังหวัดสกลนคร. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 2(1), 99.

พระเกรียงศักดิ์ กิตติธมโม (มีอาจ). (2564). ภาวะผู้นำทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลทุ่งไ้ย้ง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ (สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระปกเกล้า.

พระปัญญา โชติธมโม (แก้ว หาวงค์). (2561). ภาวะผู้นำตามหลักปาปนิกรรมของผู้บริหารเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาณัฐวุฒิ ฐานวุฑโฒ (เอียดเรือง). (2562). การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการธรรมยุต จังหวัดนครศรีธรรมราช (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล (2476). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 51 หน้า 83-97 (เมษายน 2477).

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12). (2546). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอน 124 ก หน้า 2-3 (ธันวาคม 2546). มหาวิทยาลัย.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 20). (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 7 (6 เมษายน 2560).

ราเชนทร์ นพณัฐวงศกร. 2561). ภาวะผู้นำในการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดปทุมธานี. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. 10(3), 141-142.

ลิขสา ชุมภูแสง. (2561). การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด (สารนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วรุต นันทนาการ. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดที่ 3 พัฒนาการ และรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทย ลำดับที่ 3 เรื่องเทศบาล. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต). (2561). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 40. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ผลิธัมม์ ในเครือ บริษัท สำนักพิมพ์เพ็ทแอนด์โฮม จำกัด.

สำนักงานเทศบาลตำบลแม่แตง ตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่, แผนอัตรากำลัง 3 ปี เทศบาลตำบลแม่แตง ประจำปีงบประมาณ 2564–2566. (อัตรากำลัง)

_____ สำนักงานเทศบาลตำบลแม่แตง, แผนพัฒนาท้องถิ่น, (พ.ศ. 2561-2565). (อัตรากำลัง).

สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่, ข้อมูลจากรายงานสถิติประชากร และบ้าน ระดับตำบลแม่แตง จากสำนักงานทะเบียนอำเภอแม่แตง ณ เมษายน 2565, 1.

